

Samefolkets sång

- den samiska nationalsången

Saemiej Laavlome

Sámemátto Lávla

Sámi Soga Lávlla

Sámi Soga Lavlla

Sámiemádduon lávlluome

Sami People's Song

Kompositör: Arne Sörлие

Samefolkets dag och sång

Samernas nationaldag eller Samefolkets dag är gemensam för alla samer oavsett om de bor i Sverige, Norge, Finland eller Ryssland. Det är en dag som uppmärksammas med aktiviteter och kulturarrangemang på olika håll. Samerådets 15:e samekonferens beslutade 1992 i Helsingfors att samernas gemensamma nationaldag skall vara den 6 februari. Nationaldagen firades för första gången 1993 samtidigt som FN:s internationella urbefolkningsår officiellt öppnades. Den 6 februari 2007 vajade för första gången den samiska flaggan utanför Stockholms stadshus på nationaldagen.

Varför den 6 februari?

Det första samiska landsmötet hölls i Trondheim den 6 februari 1917. Mötet samlade över hundra samer från Sverige och Norge, därav en stor del kvinnor. Det var första gången i den samiska historien som nord- och sydsamer från Norge och Sverige samlades till ett gränslöst möte för diskutera gemensamma problem. Därför har den 6 februari valts som en viktig symboldag för alla samer, oavsett vilket land man bor i.

Sameflagga

Den samiska flaggan är för alla samer. Den godkändes den 15 augusti 1986 av den Nordiska Samekonferensen (Samerådet) i Åre och är formgiven av Astrid Båhl från Skibotn i Troms i Norge. Cirkeln är en sol- och månesymbol. Solringen är röd och månringen är blå. Färgerna kommer från den samiska dräkten.

Nationalsång

1986 beslutades även att Sámi soga lávlla eller Samefolkets sång, officiellt skulle utses till Samernas nationalsång. Texten är skriven 1906 av sjösamen Isak Saba (1875-1921) som arbetade som lärare och kyrkomusiker och var född i nordnorska Nesseby. Isak Saba var den första same som valdes in i norska Stortinget. Melodin är komponerad av Arne Sörлие.

En kvinnlig nationalhjärte

En av initiativtagarna till landsmötet den 6 februari 1917 var Elsa Laula Renberg (1877-1931). Hon var född i Tärnaby och dotter till en renskötare. Hon hade själv erfarenheter av landtvister när hennes familj förlorade sitt skatteland i samband med att fadern dog. Hon var bekymrad över segregationspolitiken som den svenska staten bedrev och ansåg att samerna för att se förändring måste stå tillsammans. Till exempel ville man inte att de samiska barnen skulle få en sämre skolutbildning än andra barn på den tiden.

Samefolkets sång (SVENSKA)

Nordvart genom Karlavagnen
ser du Samelandet skymta:
Fjäll bak fjäll i fjärran blåna,
sjöar sträcka sig vid sjöar,
bergens branter, fjällens toppar
höja sig mot själva himlen,
bäckar brusa, skogar susa,
tvärbrant stupa stålgrå uddar
strävande mot stormigt hav.

Frosten härjar här om vintern,
yrsnön vräks av vilda vindar,
ändock älskar sameätten
denna jord av allt sitt hjärta:
Månens ljus en färdman fagnar,
flygga norrskensflammar fladdra,
klövknäpp, rengrymt hörs bland
snåren,
ut på insjön, över slätten,
slamrar släden vägen fram.

Och när sommarns
sol förgyller skogen,
havet, havets stränder, guldom-
glänsta
fiskefartyg vaggas utav vågor,
gullhamn får var vattenfågel,
strömmarna som silver glittra,
åror blänka, stakar blixtra,
under sång ses männen styra
utför eda, fors och fall.

Lapplands släkte, sameätten,
obräckt har sen mäktat utstå
mördartjuder, slemma köpmän,
sluga skattekrävarskaror.
Hell, var hälsat, sega släkte!
Hell dig fridens rot och fäste!
Krigisk fejd har aldrig flammat,
aldrig spilldes brödrablodet
ibland Lapplands lugna ätt.

Våra fäder övervunno
vrånga våldsmän fordomtima,
bröder låt oss likaledes
strida segt emot förtrycket!
Solens söner starka släkte!
Dig kan ingen ovän kuva,
blott ditt väna språk du vårdar,
minnes forntidsfädrens maning:
Sameland åt samerna!

Saemiej Laavlome (SYDSAMISKA)

Nuelesne dan elmien jissien
vååjnesh saemiej eatneme lea.
Vaeriej duekesne guev telh vaajjah,
våaroen tjielke jaevrieh vååjnoeh.
Dalvesh, vaerieh, vaartoeh, vuemieh
alnadahkh elmeden vööste.
Johkh viltjeldieh vuejtieh sjuvvieh.
Vaartoeh-gaejsieh, spaenjieh njiemesjh
tjåadtjoeh vööste doeterm.

Daelvege goss' vähtjadahke
tjuatsa, elmie, gåltoeminie.
Läjhkan saemien-boelve eahtsa
jijtse barkoeh, årroeh-sijjeh.
Fealadäjjam aske tjuavka,
goeksegh buelieh, naestieh gijkieh.
Bovtsen kraaje sermiej sisnie,
jaevrieh vaegkieh govloeh sjuvvieh,
gierehtsh råantjoeh daelvege.

Giesege goss' biejjie guaka
vaerieh vuejtieh jaevrieh klienjeh.
Mearoeh jaavretjh, baaroeh guedtieh,
klienjesne dah göölijh vååjnoeh.
Tjaetsien-ledtieh dah aaj klienjeh,
johkh goh silph dah vååjnoeh gelkieh.
Aajroeh klijkieh aajroeh klienjeh,
almetjh aavoeh almetjh juejkieh
stoerre jeanoem våålese.

Saemien eatneme jih saemieh
eah Leah annje jaavoelamme.
Fåjjoeh tjuvrieh åsesiästajjah
faelskies skaejhvieh skaehtie-fåvhtah.
Vyörtegs veaksehks saemien boelve!
Vyörtegs raffies saemien boelve!
Ij naan dåara saemiej gaskem,
ij naan virre galkasovveme.
Raeffie saemien boelvesne.

Dovletje lea mijjen maadtoe
miedtiejidie baajhtestamme.
Mijjeh aaj, viellh vuastalibie
vueliedäjjah tjimkes-laakan!
Biejjen baarniej veaksehks maadtoe!
Eah edtjh datnem fåjjoeh nåhkehtidh,
jis geeht jijtjedh gullie-gielem,
måjhtah maadtoen bihkedassem:
Saemien eatneme saemide!

Sámi Soga Lavlla (NORDSAMISKA)

Guhkkin davvin Dávvgáid vuolde
sabmá suolggai Sámieanan.
Duottar leabbá duoddar duohkin,
jávri seabbá jávrrri lahka.
Čohkat čilggin, čorut čearuin
allanaddet almmi vuostái.
Šávvet jogat, šuvvet vuovddit,
cáhket ceakko stállenjárggat
máraideaddji mearaide.

Dálvit dáppe buolašbiekkat,
muohtaborggat meariheamit.
Sámisohka sieluin mielain
eahccá datte eatnamiiddis:
Mátkálažžii mánuheabit,
gidđodeaddji guovssahasat -
ruoškcas, ruovggas rođuin gullo,
juhca jávrriin, jalgadasain,
geresskállá máđiid miel.

Ja go geassibeaiiváš gollut
mehciid, mearaid, mearragáttiid,
golli siste guollebivdit
suilot mearain, suilot jávrriin.
Gollin čuvget čáhcelottit,
silban šovvot sámieanut,
šelgot čuoimmit, šleđgot áirrut,
luitet olbmát lávlodemiin
geavgnáid, guoikkaid, goatniliid.

Sámieatnan sohkagoddi -
dat lea gierdan doddjokeahttä
goddi čuđiid, garrogávppiid,
viehkes vearre-vearroválddiid.
Dearvva dutnje, sitkes sohka!
Dearvva dutnje, ráfi ruohtas!
Eai leat doarut dorrojuvvon,
eai leat vieljain varat vardán
sámi siivo soga sis.

Máttarádját mis leat dovle
voitán vearedahkkiid badjel.
Vuostálastot, vieljat, miige
sitkatvuodain soardiideamet!
Beivvi bártniid nana nálli!
Eai du vuoitte vašálaččat,
jos fal gáhttet gollegielat,
muittát máttarmáttuid sáni:
Sámieatnan sámiide!

Sámi soga lávlla (PITESAMISKA)

Allen nuarrtan Sarvá vuolen
ihtá suojmat Sámij iednam.
Guävvdel duogen guävvdel vujdnu,
jávvre dullvi jávvre lahka.
Tjåhkå gårøn, tjåltå vuomen
bajedimen alme vuásste.
Sjåvvåj jågå, sjuvvaj vuome,
tsåhki práða stállenjårga
davås sievvaj skåvvåmin.

Dállveájgen bállåsbieggajn,
muohtabårrgå miederahttä.
Såmevierrek selujn, mielajn
åhttså lijjkå iednamijdes:
Våndardåjje mánnodieben,
guoksagasa bulli almen,
ruosjkast, ruovgast rådojn gullu,
juhtsa jávrijn, jalga rájest,
gårrisjuhtsa gejnui mit.

Ja gu giessebåjje gullij
mehtsijt, sievajt, sievvagåddijt,
gålle sinne guollebivdår
mannå sievan, mannå jávrijn.
Gållen tjuvvgi tjåhtselådde,
sillban sjuvvi såmeieno,
gilldi ståggo, gilldi åjro,
minni ålbmå lávlodimen
guojkajt, fuorsajt, uggij mit.

Sámij iednam' máddoguåddej
dat læ gårrdam dujjudaga
gåddejtjuđijt, rievvárbusdajt
sluogas, fálskes skåhttesundijt.
Guddne dunji, sávres máddo!
Guddne dunji, ráfe ruohtas!
Iele dåro dåroduvvum,
iele vieljaj vara varrdám
såmij sjåvodis máddo sin.

Máddarájjámå læ dålen
viddnim åssjåladtjaj bajjel.
Vuasstålissstup, vielja, mij gie
såvvrudagajn vuoledåjjåj!
Biejve bårdnij sávres máddo!
Dån i gåssåk dånpput verri
jus bår værri gållegielavt,
mujtå máddarmáddoj bågajt:
Sámij iednam såmijda!

Sámemátto Lávla (LULESAMISKA)

Allen sjuhtjunisáj vuolen
dåppen ráfes Sámeednam
Duottarduogen duottar vuojnnu
Jávre sledju lahkakakkoj
Tjåhkå allen, båre tjæron
allánaddi alme vuossti
Jågå skåvvi, vuome sjåvvi
Tsåhki tsåkko stållenjårga
máradiddje merajda

Dålven dáppe ruosstebiekka,
muohta bårgåt mieredagi
Sámevierrek sielujn mielajn
åhttså gåjt val ednamijdes
Våjaldiddje mánnodihpen
libjudiddje guovsagiså
ruosjkasj, ruovgas rådojn gullu
juhtsa jávrijn, jalggadisåjn
gieris skuolkat manådijn

Ja gå giessebåjvåsj gålli
miehtsijt, merajt, merragåttijt
gålle sinna guollebivdde
suvdos merajn, suvdos jávrijn
gållen tjuovggi tjåhtjelåtte
silbban guojtti sámeåno
sledju ståkko, sledju åjro
loujtti ålmmå lávludalle
bårssjo guojkajt åkkijda

Sámeednam, máttoguodde,
dat lea gierddam doaddjudagi
gådde tjudijt, rievvudagåjt
sluogas vierrevårovåldijt
Råmmpo dunji, sávres máddo
Råmmpo dunji, ráfes ruohtsas
Ålla doaro doaroduvvam,
ålla vieljaj varå varddåm
såme sijvos mátto sin

Måttarádjå sij li dålen
vuojtåm vierredahkkij badjel
Vuosstålasstup, vielja, mij åj
sávrrudagåjn vuolediddjåj
Biejvemånåj gierddis máddo
dov e vuojte vasjulattja
jus val vårri gållegielat
Mujttit máttarmåttoj bågajt
Sámeednam sāmijda!

Sámieamádduon lávlluome (UMESAMISKA)

Meålggadisne Nuarttanástien
vuõliesne leå Sámien lándda
vijðies vuemij, várduos vårij,
jilliene huv tsiågguo gåjsieh.
Jåvrieh gjjggh åj mehtsij sissnie,
juhkkagårsah grtjijgjme.
Giessiek låhvuos beågga buvssa,
tjakttjak garra vijrruo márrå
miåran práðies båktijde.

Dålvviek dåssnie båjguojbiåggah,
ghkkiev garra guolduonåjbmuo.
Sámien vierriege gjt intån
gieries iådnamuvse eåhttså.
Mennijde åj mánnuodiehpie,
sjnjåjbaldiejjie elmij guoksagh,
ruhtuon ruosjkas, kriåvvan kråjja
jåvrieh jhtth åj v�rij vuõstie,
dålvviek skuolla gierietsij.

Gåssie giessiek glliebeåjvvie
tjuavggå tjeålgga tjåtsij nelle,
guellijeh åj gllien sissnie
suajbma suvvanijde svkkeh.
Vujdnijeåh åj tjåhtsielåddieh
veåjkkaminne jåvrij jargnuv.
Vadnasijne ålbmåh iånuon (jiånuon)
garra guojkuv juajggaminne
luejtteh lvllieluoktijde.

Såmielåndan máddarmådduo
grruov giårdij, skyõlmadahkkuv,
tjergges tjuvðij lådðamijde,
sluõgies skåhttievalddijjide.
Buorajk, sávries syõbradahkka,
såmien bårdnij siådduos bualvva.
Gdniev ddnje ráhvien ruohtas!
Sådnån, eåh leåh gåssiek gssniek
veljij varrah varddåme.

Dålliene lin máddarájjåh
bahhådahkkij vdnårine.
Tjuodtjuobe åj mijjah,viåljah,
vuõliedejjij fámuoj vuõstie.
Biejvienbårdnij vieksies mádduo,
åjsuoh dådna vissjuoladtjuv,
js gåjks ghtth dov glliegiåluv.
Mjtieh máddarmådduoj báguov:
Sámien iådnamh sāmijde!

Sami People's Song (ENGLISH)

Far up North 'neath Ursa Major
Gently rises Samiland.
Mountain upon mountain.
Lake upon lake.
Peaks, ridges and plateaus
Rising up to the skies.
Gurgling rivers, sighing forests.
Iron capes pointing sharp
Out towards the stormy sea.

Winter time with storm and cold
Fierce blizzards.
Sami kin, with hearts and souls
Their lands do love.
Moonlight for the traveller,
Living Aurora flickering,
Grunt of reindeer heard in groves of birch,
Voices over lakes and open grounds,
Swish of sled on winter road.

Summer's sun casts golden hues
On forests, seas and shores.
Fishermen in gold, swaying
With the golden seas, golden lakes.
Silver Sami rivers gurgling
'round sparkling poles, shining oars.
Singing, men float down
Rapids, great and small,
And waters calm.

Samiland's people
With unbending strength
Defeated killing enemies, bad trades,
Sly and evil thieves.
Hail thee, tough Sami kin!
Hail thee, root of freedom!
Never was there battle,
Never brother's blood was spilled
Amongst the peaceful Sami kin.

Our ancestors long ago
Trouble makers did defeat.
Let us, brothers, also resist
Staunchly our oppressors.
Oh, tough kin of the sun's sons,
Never shall you be subdued
If you heed your golden Sami tongue,
Remember the ancestors' word.
Samiland for Sami!

samiskt
informationscentrum